

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Et Europa uden EU : Enhedslistens udspil og alternativ til regeringskonferencen i 1996-97

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1996

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

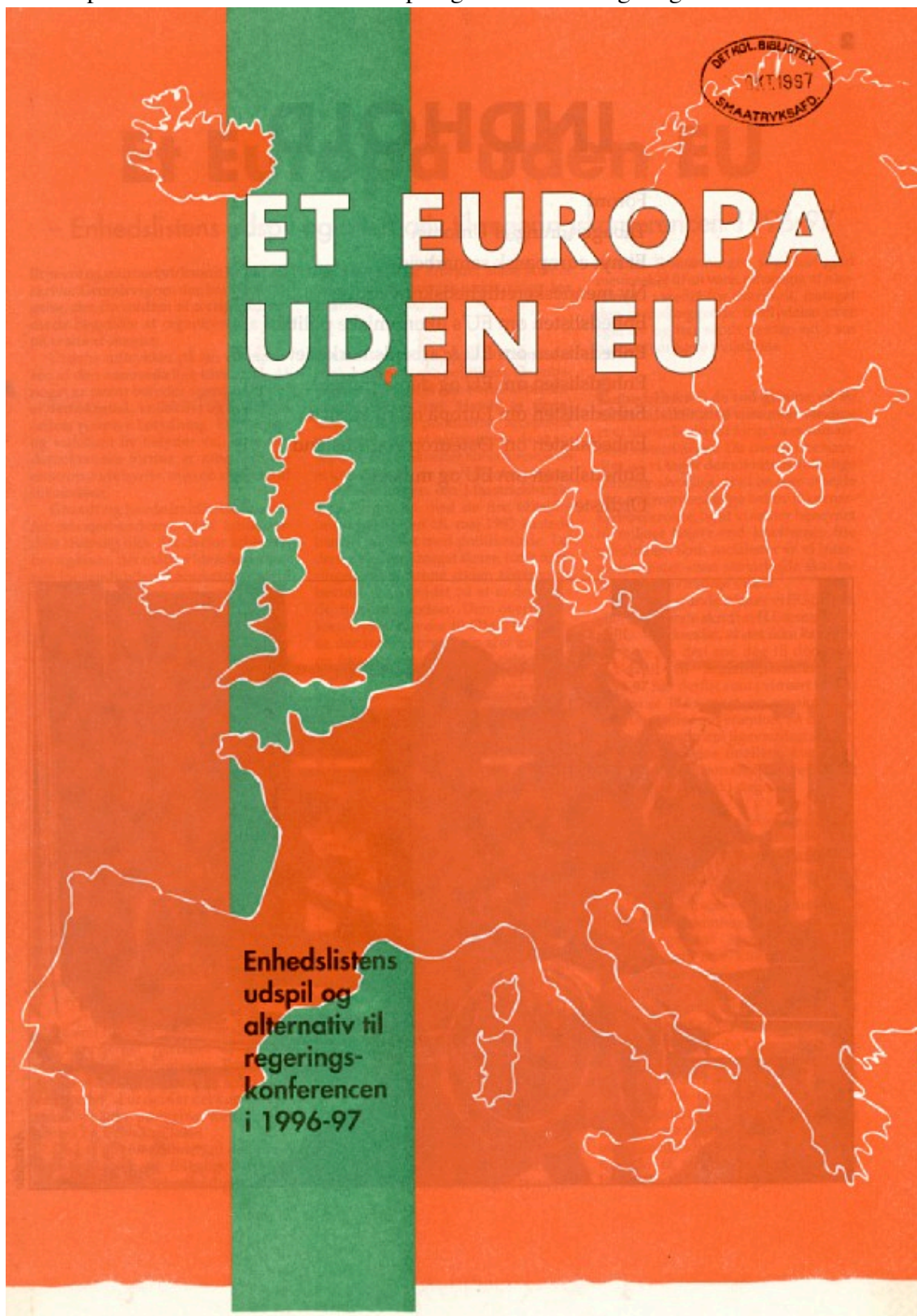
Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Kommentar: 3. Udgave

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

INDHOLD

Forord	3
Tilbagerulning af Unionen	4
Et nyt europæisk samarbejde	9
Ny menneskerettighedskonvention	12
Enhedslisten om EU's økonomiske politik	14
Enhedslisten om EU & arbejdsmarkedet	15
Enhedslisten om EU og demokratiet	17
Enhedslisten om Europa og sikkerhed	18
Enhedslisten om Østeuropa og Rusland	19
Enhedslisten om EU og miljøet	20
Ordliste	23

Et Europa uden EU

– Enhedslistens udspil og alternativ til regeringskonferencen 1996-97

Et jævnt og muntert virksomt liv på jord skriver Grundtvig om den bondebevægelse, der fra midten af forrige århundrede begyndte at organisere sig selv på tværs af magten.

Ordene udtrykker på sin vis essensen af den menneskelige tilværelse. At noget er jævnt betyder egentlig, at det er demokratisk, kollektivt og folkeligt i ordets positive betydning. Et muntert og virksomt liv betyder vel, at under demokratiske former er arbejdet ikke en stressende byrde, men en aktiv del af tilværelsen.

Grundtvig havde imidlertid kun øje for selvejerbønderne. Mod århundredets slutning blev det derfor arbejderbevægelsen, der måtte videreføre kampen for samfundets demokratisering til også at omfatte underklassen.

Hvad enten man kan li' det eller ej, har Grundtvig haft stor indflydelse på den politiske tænkning her i landet. Hans positive indflydelse ligger først og fremmest i accepten af det anderledes og for modstandernes frihed inden for samfundets rammer – for tolerance og mod embedsmandsvælde.

Denne historiske arv har givet borgerne en sund skepsis over for magt og ensretning. En skepsis, som står i skærende kontrast til EU's virkemåde. Her hersker magten, udtrykt ved, at det kun er en lille elite, der har reel indflydelse på lovgivningen/direktiverne, eller udtrykt ved EU-kommissærer, der giver borgerne „faderlige råd“ om, hvordan de skal stemme. Og her hersker ensretningen, lige fra de berømte krumme agurker til de fælles regler for den økonomiske politik.

Mere end tyve års medlemskab af EF/EU har fjernet flertallet af danske politikere fra virkeligheden. For dem er det blevet et mål i sig selv „at sidde med ved bordet“. For dem er det kun via EU-samarbejdet, at problemer som arbejdsløshed og miljø kan løses.

De har opgivet tilliden til demokratiets kollektive og folkelige karakter udtrykt gennem selvstændige initiati-

ver. De opfatter arbejdet alene som et middel til økonomisk vækst, uden den kvalitative side.

Folkeafstemning 2. juni 1992 sendte et chok gennem disse politikere. De anbefalede et ja, men et lille flertal af befolkningen stemte nej. Havde et flertal stemt ja, havde politikerne accepteret resultatet. Men et nej nægtede de at acceptere. På få måneder konstruerede de et grundlag for en ny folkeafstemning.

Afstemningen om Maastricht-traktaten suppleret med de fire såkaldte undtagelser den 18. maj 1993 kastede benzin på bålet med politikerlede. Lederen blev så meget større, fordi regeringen siden denne anden afstemning bevidst har arbejdet på at undergrave de fire undtagelser. Den overholder konvergenskravene til ØMU's 3. fase, den støtter oprettelsen af et Europol, og forsvarsministeren har siddet som formand i Vestunionens, WEU's, våbenkommission. Den manglende troværdighed og tillid til politikerne har ikke været mere udbredt siden 1973.

Vi oplever, hvorledes politikerne lader et lille flertal bestemme dybden af EU-integrationen. Noget, som i øvrigt ikke kun sker her i landet, men i næsten alle de lande, hvor der har været folkeafstemninger. Respekten – tolerancen – for det store mindretal på et så afgørende spørgsmål er forsvundet. De politiske og sociale konsekvenser heraf kan man gisne om.

Hovedparten af danske politikere har ikke egne ideer for hverken Danmarks eller Europas fremtid. Dette illustreres ikke mindst i det visionsløse socialdemokratiske udspil op til regeringskonferencen '96-97. Udspillet forholder sig kun til praktiske problemer i EU, ikke til de langsigtede følger.

Mest bemærkelsesværdigt er måske, at SF er hoppet med på EU-toget. For EU handler i bund og grund om gennemførelsen af de tre liberale trossætninger: at økonomisk rationalitet kræver et marked, at demokrati kræver kapitalisme og at udvikling kræver fri-

handel. Trossætninger, som har gjort mennesket til en vare, afhængig af økonomien i stedet for omvendt, frataget den grundlæggende indflydelse over eget liv og har sendt verden ud i sin hidtil alvorligste miljøkrise.

Enhedslisten – de rød-grønne vil en anden udvikling. Af vore modstandere er vi blevet beskyldt for at være romantiske nationalist. De overser behændigt, at vi tager demokratiets folkelige karakter alvorligt, at vi ønsker arbejde styret af menneskelige behov ikke markedsbehovene, og at vi sætter hensynet til miljøet højere end kræfternes frie udfoldelse. Som socialister er vi internationalister, men samarbejde skal foregå på ligeværdige vilkår.

Af disse grunde ønsker vi EU opløst, eller som første skridt at få Danmark ud af EU. Vi erkender, at det ikke kan lade sig gøre fra den ene dag til den næste. Udspil til regeringskonferencen 1996-97 har derfor som primært mål at begrænse EU's magt og genskabe de enkelte landes suverænitet, så der bliver tale om et mere ligeværdigt samarbejde EU-landene imellem, men også sådan, at der samarbejdes om langt færre områder end i dag.

Vi ønsker at vise, at andre samarbejdsformer er mulige. Det handler ikke kun om EU eller kaos. Afsnittet Et nyt Europæisk samarbejde er en skitse til et alternativ til EU. Vi håber det vil indgå i diskussionen, som skal løbe fremover ifm. regeringskonferencen 1996-97. Vi ønsker også at styrke menneskerettighederne, ikke kun de individuelle, også de kollektive, de sociale og økonomiske rettigheder. Derfor har vi vedlagt et forslag til en ny europæisk menneskerettighedskonvention.

I en række bilag sidst i pjecen uddyber vi vores kritik af EU og unionsudviklingen. Men det er umuligt, at få alt med i så relativt lille pjecesom den du sidder med i hånden. For særlig interesserede har vi derfor udarbejdet en mere omfattende kritik i såkaldte tema-pjecer. Dem kan du få ved at henvende dig til **Enhedslisten - de rød-grønne**.

Udspil til regeringskonferencen 1996-97

Tilbagerulning af Unionen

På baggrund af den offentlige debat har Enhedslisten udarbejdet et revideret udspil til regeringskonferencen i 1996, der skal indfri de mange løfter, unions-tilhængerne gennem årene har givet de danske vælgere. Udspillet er fremsat i Folketinget som forslag til folketingsbeslutning i efteråret 1995.

Alle Enhedslistens forslag har som fælles formål at rulle unionen tilbage, dvs. begrænse og fjerne EU's overnationale beføjelser.

Istedet skal hvert enkelt land have mulighed for at indgå i et bredt europæiske samarbejde mellem selvstændige og ligeværdige stater - på det der i diplomatsprog hedder mellemstatslig grundlag. Et sådan samarbejde skal give hvert enkelt land ret til frit at gennemføre forbedringer af deres egne forhold indenfor miljø, sundhed, arbejdsmarked, retsvæsen osv.

SIKRING AF MILJØGARANTIE

Enhedslisten foreslår: "Folketinget opfordrer regeringen til på EU's regeringskonference 1996-97 at fremsætte forslag om ændring af EU-traktaten med det formål

- at sikre at ethvert EU-land frit kan forbedre sine miljø-, arbejdsmiljø-, sundheds-, veterinær, og dyrebeskyttelsesstandarder

- at sikre at ethvert EU-land frit kan gennemføre den hertil nødvendige grænsekontrol, samt

- at sikre at ethvert EU-land frit kan anvende miljøgarantien, herunder sikre at miljøgarantien kommer til at gælde på alle områder i EU-traktaten."

Da Folketinget havde debatten om miljøgarantien i marts 1995 påpegede Enhedslisten adskillige områder, hvor der havde været problemer med at sikre

danske miljøinteresser. Der har været flere sager som, hvis forslagene fra EU blev vedtaget, ville medføre forringelser i vore miljølove eller tillade ting, som der ikke var tilslutning til i Folketinget. Det drejede sig om giftstoffet creosot, radioaktiv bestråling af mad, tilsætningsstoffer i mad og gensplejede fødevarer. Enhedslisten krævede at Danmark nedlagde veto mod disse produkter, men regeringen ville kun overveje at bruge miljøgarantien i et eller to af tilfældene. Men f.eks. i sagen om tilsætningsstoffer i baby mad endte det med, at regeringen ikke ville bruge miljøgarantien og det blev så overladt til erhvervslivet om det ville importere og sælge dette produkt.

Det er uacceptabelt at det overlades til det private initiativ at håndhæve dansk miljøpolitik og ikke til regering og Folketing.

Der er flere andre eksempler på, at miljøgarantien i sin nuværende form ikke er tilstrækkelig til at sikre danske miljøinteresser.

EU-kommissionen har lavet et direktiv-forslag som udvider de danske bestemmelser vedrørende økologisk landbrug. F.eks. vil der blive givet grønt lys for at øko-kvæg i lange perioder kan få op til 50% af deres proteinbehov dækket via foder dyrket med kunstgødning, sprøjtemidler og anden landbrugskemi. Desuden vil EU-kommissionen tillade, at der oprettes en 'økologisk' varegruppe selvom et produkt kun indeholder 70% vegetabiliske øko-ingredients. På denne måde kan dansk økologisk landbrug og dets produkter risikere at blive undermineret af kommissionens 'økologiske' produkter - som de ovenikøbet vil give et EU-økomærke som reklame for sagen.

Enhedslisten håber at et flertal i befolkningen og i Folketinget vil tilslutte sig forslaget om at arbejde for, at miljøgarantien skal traktatfæstes, så vi selv kan afgøre vore egne miljøstandarder. Vi mener, at den bedste måde at sikre danske miljøinteresser er ved at miljøgarantien traktatfæstes, ellers vil Danmark risikere at løbe ind i det ene nederlag efter det andet i konflikten mellem hensynet til miljøet og hensynet til Det indre Marked.

SIKRING AF VETORETTEEN OG DE SMÅ LANDES INDFLYDELSE

Enhedslisten foreslår: "Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte forslag om traktatændring, der sikrer veto retten i EU. Folketinget opfordrer desuden regeringen til i EU at stå ultimativt fast på kravet om sikring af de små landes rettigheder i forbindelse med en evt. udvidelse af EU med nye lande. Det skal ske efter følgende retningslinier.

- Der skal fortsat udpeges mindst et medlem af EU-kommissionen fra hvert land

- Stemmevægtene i EU's ministerråd må ikke ændres til ugunst for de små lande og antallet af stemmer, som skal til for at opnå et blokerende mindretal, må ikke øges.

- Der må ikke indføres afstemningsregler, som bygger på landenes folketal.

- Formandsskabet skal fortsat gå på skift mellem samtlige medlemslande.

- Hvert EU-land skal fortsat have en dommer i EU-domstolen.

- Stemme fordelingen i Europa-parlamentet må ikke ændres til ugunst for de små lande

- Hvert medlemsland skal have adgang til at tale sit eget sprog."

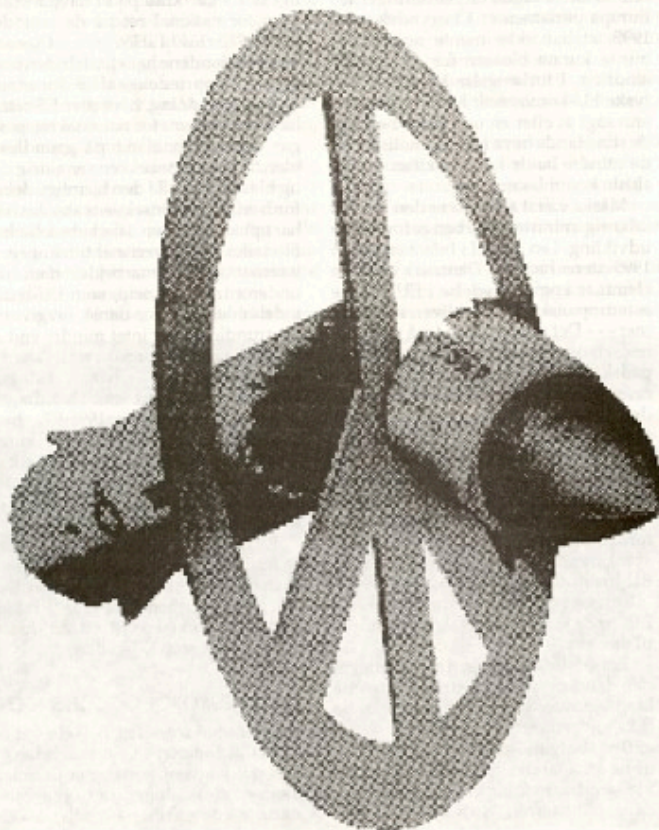
Vetoretten har siden d. 1. januar 1973 været en forudsætning for Danmark's medlemskab af EF og fra 1993 af EU. Dette blev klart fastslået i en tillægsbetænkning som Folketinget's markedsudvalg afgav den 16. maj 1986. Her står " I det der henvises til underigsminsterens notits af 16. maj 1986 ønsker udvalget i forbindelse med ratifikationen af EF-pakken at præcisere, at vetoretten i henhold til Luxembourg-forliget er en forudsætning for dansk medlemskab, som det har været tilfældet siden Danmarks indtræden i EF pr. 1. januar 1973." Og i forbindelse med folkeafstemningerne om Maastricht-traktaten i 1992 og 1993 blev det atter fastslået, at vetoretten er en forudsætning for dansk medlemskab.

Men i praksis har skiftende danske regeringer ikke været interesseret i at bruge denne veto ret, heller ikke når der stod væsentlige danske interesser på

spil. Regeringens modvilje mod at bruge vetoretten kan skyldes, at regeringen frygter, at EU's ministerråd vil trodse et dansk veto og gennemføre lovgivningen alligevel, og at EU-domstolen derefter vil underkende det danske veto.

Denne frygt kan være velbegrunnet, al den stund vetoretten ikke er skrevet ind i selve unionstraktaten, men kun er en mellemstatslig aftale (Luxembourg-forliget), dvs. en aftale af samme karakter som Edinburg-afgørelsen. På den baggrund er der et klart behov for en regulær traktatfæstelse af vetoretten.

For hvis det er rigtigt at vetoretten ikke vil blive godkendt på lige fod med Maastricht-traktaten hos EU-domstolen, er den jo intet værd. Dermed udelukkes det danske folketings mulighed for via Europa-udvalget at give en minister besked på at bruge vetoretten i forbindelse med en sag, som Danmark vil blive stemt ned på af et flertal i ministerrådet og som defineres som

værende af vital interesse for Danmark. Den bedste løsning - og sikkerhed - for Danmark vil være at få den skrevet ind i selve traktaten.

For så vidt angår de små landes indflydelse gjorde Enhedslisten allerede under Folketingets debat om lov om udvidelse af den Europæiske Union med Norge, Østrig, Finland og Sverige opmærksom på, at Folketinget dermed ikke kun godkendte det forhandlingsresultat mellem EU og de pågældende fire lande - hvor den norske befolkning heldigvis forpurrede sin regerings planer om at gå ind i EU - men reelt også medvirkede til en ændring af Maastricht-traktaten i forbindelse med en ændring af stemmевægtene i EU-afstemningerne. Og ændringer i stemmевægtene vil betyde, at det bliver endnu sværere i fremtiden at samle tilstrækkeligt mange stemmer i EU's ministerråd til at blokere for kvalificerede flertalsafgørelser.

Den spanske EU-kommissær Marcellino Oreja sagde under høringerne i Europa-parlamentet i begyndelsen af 1995, at han ikke mente noget land burde kunne blokere for en traktatændring. I forlængelse heraf har den tyske EU-kommissær Martin Bangemann sagt at efter en udvidelse bør kun de store lande have faste kommissærer, de mindre lande kan så skiftes om de sidste kommissærposter.

Måske værst af alt, så er den danske udenrigsminister ikke bange for denne udvikling. I en artikel i *Information* 8/6 1995 citeres han for "Danmark vil miste stemmer i og indflydelse i EU, når de østeuropæiske lande bliver medlemmer - - - Det er klart at EU må reformeres, selvom udvidelsen med de østeuropæiske lande kommer til at ske i flere faser. Ellers vil EU ikke kunne forblive det retsfællesskab, Danmark lægger så stor vægt på. Målet med konferencen er at sikre institutionernes effektivitet . . . Det er givet at spørgsmål om stemmeregler og kommissionens størrelse kommer på dagsordenen. Rotation i formandskabet, antallet af arbejds-sprog og antallet af medlemmer i andre EU-institutioner kan også blive rejst. . . Det regnestykke ender med, at de små EU-lande kommer til at afgive stemmer til de store."

Enhedslisten mener, det er vigtigt at den danske regering fastholder de små landes nuværende rettigheder og at de ikke undermineres i en stigende strøm af flertalsafgørelser og marginalisering af de små landes formelle indflydelse via sammensætning af EU-kommissionen, ministerråd, EU-domstol, tale-

sprog osv.

Den positive særbehandling af de små lande der er i øjeblikket, var en af forudsætningerne for det danske medlemskab og en af garantiene for at de små landes interesser ikke totalt underordnes de store landes interesser - akkurat som den politiske bestemte vedtagelse af veto retten i Luxembourg-forliget.

NATIONAL RET - FORRANG FOR EU-RET

Enhedslisten foreslår: "Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte forslag til ændring af Maastricht-traktaten med det formål at fastslå, at national ret har forrang for EU-ret."

I takt med EU's udvikling og udbygning vokser sandsynligheden for, at EU-retten vil komme i anvendelse i et stigende antal tilfælde.

Således skrev en ledende EU-ekspert, Peter Vesterdorf, allerede d. 12 maj 1993 i *POLITIKEN* at "EF-retten - rimeligt nok - gør krav på at have forrang frem for national ret på de områder, hvor EF har lov til at lovgive. . . Domstolene i EF-landene har efterhånden bøjet sig for den oprindelige af EF-domstolen fastlagte holdning, hvorefter EF-retten har forrang frem for national ret, ja sår også national ret på grundlovsplan." Denne konsekvens er aldrig rigtig blevet erkendt i den hjemlige debat, fordi en sådan konsekvens absolut ikke har opbakning i den danske befolkning. Flertallet af danskerne er tilhængere af internationalt samarbejde, men det underordningsprincip, som EU-retten indeholder over for dansk lovgivning og grundloven, er intet mindre end en bombe under det danske retssystem.

EU-domstolen har tidligere afleveret en rapport som sit bidrag til regeringskonferencen 1996-97, hvor den lægger op til, at den bør kunne dømme i sager om EU's asylpolitik og andre justits- og indre anliggender, samt i sager om udenrigs- og sikkerhedspolitik.

En fortsat udvikling af dette system er farligt for det danske politiske system og for samfundet som sådan. Derfor ønsker Enhedslisten det traktatfæstet, at national ret til enhver tid står over de love som EU vedtager.

NEJ TIL EUROPOL OG SCHENGEN

Enhedslisten foreslår: "Folketinget beslutter at Danmark ikke skal ratificere Europol-konventionen og at Danmark trækker ansøgningen om observatørstatus med henblik på medlemskab i

Schengen-samarbejdet tilbage."

Enhedslisten mener, at oprettelsen af en myndighed som Europol er første skridt mod oprettelsen af et unionspoliti af samme type som det amerikanske FBI og at det vil føre til en svækkelse af retssikkerheden såvel i Danmark som i de øvrige EU-lande.

Det var netop for at undgå en sådan, som lå til grund for et af de danske forbehold i Edinburg-aftalen. Danmark ville ikke ind i overnationalt politisamarbejde. Unions-tilhængerne siger, at Europol-konventionen ikke er et overnationalt politi-samarbejde, men bygger på en mellemstatslig aftale, som ikke strider mod det danske forbehold. Det er imidlertid en ren formel og på afgørende punkter en forkert argumentation. Når et unionspoliti er en realitet, vil det også fungere som en overnational myndighed.

Således står der bl.a. i Europol-konventionens artikel 30 at "Direktøren, vicedirektørerne og personalet ved Europol skal i udøvelsen af deres virksomhed lade sig lede af Europol's mål-sætning og opgaver og må ikke søge eller modtage instruktioner fra nogen regering, myndighed eller organisation eller fra nogen person, som ikke er tilknyttet Europol, medmindre andet er fastsat i denne konvention; afsnit VI i traktaten om Den europæiske Union berøres ikke heraf".

Med de beføjelser og opgaver som er beskrevet i de forskellige artikler i Europol-konventionen vil den i praksis blive en overnational størrelse, som vil lægge sin egen linie.

Enhedslisten vender sig desuden stærkt mod den begrænsning af retssikkerheden, som vil blive følgen af Europol's oprettelse af registre over måske millioner af mennesker i Europa. I disse registre overvejer man at indføre såkaldt "bløde" oplysninger. Oplysninger som i praksis er baseret på rygter.

Endelig vil oprettelsen af Europol medføre, at man på et senere tidspunkt bliver nød til at harmonisere strafferetslovgivningen. En række - først og fremmest politiske - aktiviteter som er lovlige i Danmark er nemlig ulovlige i bestemte andre lande. Og det vil være uholdbart på sigt at have registre, hvor der ikke er enighed om, hvad der skal registreres - hvad der er lovligt og ulovligt.

Enhedslisten vender sig desuden mod Schengen-aftalen. Den er et forsøg på, fra en gruppe EU-lande, at indføre det grænse- og pasfri Europa. Men skal det kunne lade sig gøre, kræver det en høj grad af ens regler omkring kontrol

af grænser, kriminalitet, flygtninge og indvandrerpolitik, som i realiteten vil diskriminere de landes statsborgere, som ikke er med i Schengen.

Også i Schengen-samarbejdet vil man oprette registre over personer. Og en person der bliver registreret som uønsket i et Schengen-land er ifølge konventionen uønsket i alle Schengen-lande. Det betyder i realiteten, at det ikke længere er danske myndigheder alene, som bestemmer, hvem der kan få indrejse her i landet. Det kan lige så godt være franske myndigheder. Hvis franske myndigheder f.eks. erklærer en modstander af deres atomprøve-sprængninger på Mururoa fra en af staterne derovre for uønsket i Frankrig og indberetter det til Schengen-registret, så kan vedkommende i princippet heller ikke få indrejsetilladelse i Danmark. Der er derfor overvældende fare for enten politisk eller økonomisk myndighedsmisbrug.

Enhedslisten har intet mod internationalt politisamarbejde, men det skal være på betryggende vilkår, hvor det er regering og Folketing, der bestemmer hvor langt vi vil gå og så vi ikke tvinges til at indføre regler som et flertal i Folketinget og befolkningen er imod.

NEJ TIL EU SIKKERHEDSPOLITIK

Enhedslisten foreslår: "Folketinget beslutter, at Danmark ikke skal deltage i en eventuel kommende overnational EU sikkerheds- udenrigs- og forsvarspolitik, herunder at Danmark ikke skal deltage i et eventuelt nyt EU-organ, der skal beskæftige sig med en fælles EU

udenrigspolitik."

Der er stærke politiske kræfter i EU som arbejder målbevidst på at udvikle EU, så unionen også har en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik samt fælles militær. Der er i lang tid kommet udtalelser specielt fra Frankrig og Tyskland om disse områder. Og med den offentliggjorte Midtvejsrapport fra refleksionsgruppen, er der kommet mere konkrete overvejelser på bordet.

Et flertal i refleksionsgruppen mener, at man skal gå over til flertalsafgørelser i udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål. Opgaven er at sikre, at et eller flere medlemslande ikke kan blokere for en fælles aktion, som der iverigt er almindelig enighed om. Til gengæld kunne man garantere den eller de pågældende lande en såkaldt 'opt-out', dvs. de ikke ville blive forpligtet til at deltage i f.eks. en militær intervention, som de har stemt imod.

Desuden mener et flertal af medlemmerne i gruppen, at "skabelsen af en egentlig europæisk sikkerheds- og forsvarsidentitet skal ske via gradvis integration af WEU i EU... Denne sammensmeltning ligger i logisk forlængelse af traktaten og er den eneste måde, hvorpå der kan skabes sammenhæng mellem den politiske union, udenrigspolitikken og forsvaret".

Gruppen får støtte af den tyske udenrigsminister Klaus Kinkel som er citeret for at sige at "hvis EU for alvor ønsker at spille en selvstændig rolle inden for udenrigs- og sikkerhedspolitik, må det råde over sine egne militære midler om nødvendigt".

Det er på tide, at den danske rege-

ring og det danske Folketing begynder at formulere en mere fremadrettet og perspektivrigt alternativ til den traditionelle sikkerhedspolitiske tænkning som totalt dominerer WEU/EU. Vi burde nemlig have lært, at den bedste sikkerhedspolitik består i nedrustning, afspænding og konfliktforebyggelse, samt løsning af de utallige sociale og økonomiske betingede problemer. De er årsagen til langt de fleste militære konflikter rundt om i verden.

BEGRÆNSNING AF EU OG EU-INSTITUTIONERNES BEFØJELSER

Enhedslisten foreslår: "Folketinget opfordrer regeringen til at tage de nødvendige initiativer til at sikre at EU-kommissionens lovgivningsvirksomhed bringes til ophør og at fremsætte forslag til ændring af Maastricht-traktaten med det formål at begrænse Europa-parlamentets beføjelser efter følgende retningslinier.

- Europa-parlamentet skal ikke fremover godkende indstillinger om udnævnelse af formand og medlemmer af EU-kommissionen

- Europa-parlamentet skal ikke fremover have beføjelser til at ændre EU's budget

- Europa-parlamentet skal ikke fremover have mulighed for at fremtvinge ændringer af EU-lovgivning

- For fremtiden skal EU-kommissærerne udpeges af de nationale parlamenter."

EU's ministerråd har i en række tilfælde overladt lovgivningsmagt til EU-kommissionen. Kommissionen har fået

Arkivfoto

adgang til gennem direktiver at udforme konkrete regler på en række områder. Disse konkrete regler er ikke begrænset til de rent tekniske og administrative områder. I en række tilfælde er der tale om lovgivning. Det er uacceptabelt at EU-kommissionen er blevet udstyret med lovgivningsmagt.

For det første strider det mod den danske grundlov, der sætter et klart skel mellem lovgivende og udøvende magt. Lovgivningen må ikke overlades til administrationen.

For det andet kan bemyndigelser ikke overlades til administrative organer, der ikke står til ansvar over for Folketinget. I dansk lovgivning kendes problemet med bemyndigelseslove, hvilket så vidt muligt bør undgås. Her gælder dog ministeransvarligheden og dermed kan Folketinget udøve parlamentarisk kontrol med brugen af de givne bemyndigelser. EU-kommissionen kan ikke gøres parlamentarisk ansvarlig for sine direktiver.

For det tredje er det helt forkasteligt, at der ikke er sikkerhed for, at miljøgarantien kan bruges i forhold til kommissionsdirektiver.

For det fjerde er denne embedsmandslovgivning præget af stort hemmelighedskræmmeri. De embedsmandskomiteer, som behandler kommissionens direktiver er lukket for offentligheden. Problemet med kommissionsdirektiver blev klart illustreret, da EU-kommissionen fremsatte forslag om regler for tilsætningsstof til babyud. Danmark gik imod dette direktiv, men den danske regering ville ikke bruge miljøgarantien i denne sag og kunne heller ikke stoppe direktivet, der blev vedtaget i slutningen af februar 1995. Selvom et klart flertal i Folketinget var imod denne lovgivning, måtte vi altså konstatere, at den danske regering var afmægtig overfor EU-kommissionen.

Derfor må det sikres, at EU-kommissionens bemyndigelser til at fastsætte lovregler afskaffes - og også at de eksisterende bemyndigelser ophæves, således at vi undgår problemer fremover. Det kan løses på forskellig vis. Den bedste er, at EU-kommissionens adgang til at udstede direktiver simpelthen afskaffes. Det er også den mest korrekte løsning ud fra et forfatningsmæssigt synspunkt.

Enhedslisten ønsker tillige at beskære Europa-parlamentets magt. Man uddyber integrationen ved at give EU-kommissionen og Europa-parlamentet mere magt, og dermed er man med til at opbygge et nyt federalt system, som med tiden vil minimere de nationale regerings og parlamenters betydning. Specielt de små lande vil komme i klemme og det er faktisk sørgeligt at flertallet af de danske partier i Folketinget ikke indser, at de underminerer, hvad der må være af dansk selvstændighed og vilje til at definere hvad vi har af sociale, økonomiske, kulturelle og politiske ønsker og mål. Fortsættes denne udvikling vil det medføre en politisk fremmedgørelse i såvel Danmark som andre europæiske lande og avle stigende kritik og utilfredshed i de europæiske lande med de konsekvenser, som dette kan medføre af social uro, frustrationer og afmagtsreaktioner.

DANSK NEJ TIL ØGET BRUG AF FLERTALSAFGØRELSER

Enhedslisten foreslår: "Folketinget opfordrer regeringen til at afvise alle traktatændringsforslag, som går ud på at udvide området indenfor hvilket EU's ministerråd kan træffe afgørelse ved flertalsbeslutning eller ved andre former for afstemning, som begrænser det enkelte lands mulighed for at nedlægge veto."

Enhedslisten ønsker at erstatte det overnationale EU med et mellemstatslig samarbejde. Derfor ønsker vi i første række at hindre en udvidelse af det område, indenfor hvilket EU's ministerråd i dag kan træffe beslutning eller vedtage love ved hjælp af flertalsafgørelser.

På det socialdemokratiske årsmøde i september 1995 blev det i en udtalelse vedtaget, at miljøafgifter skal kunne gennemføres ved flertalsafgørelser. Partiet foreslår, der skal være tale om minimumsafgifter. Dette forslag betyder, at der indføres overnationale beslutninger om skattepolitik og dermed åbnes der for en direkte EU-indblanding i de enkelte landes finanspolitik og dermed i fordelings- og socialpolitikken. Det er efter Enhedslisten's opfattelse helt uacceptabelt.

Danmark bør sige nej til øget brug af flertalsafgørelser, herunder også nej til

nye afstemningsformer, som vil fratage det enkelte land veto-retten på områder, hvor et enkelt land i dag kan blokere en beslutning. EU's refleksionsgruppe har fremlagt overvejelser om sådanne typer af afstemninger, f.eks. ideen om enighed minus en, altså vedtagelser, som kan gennemføres imod et enkelt lands stemme.

DANSK VETO MOD AT GØRE EU TIL ATOMMAGT

Enhedslisten foreslår: "Folketinget opfordrer regeringen til at nedlægge veto mod ethvert forslag, som går ud på at gøre EU til atomvåben magt eller som går ud på at knytte de franske og britiske atomvåben indirekte til EU via WEU."

Der er stærk modstand i Europa - ja i hele verden - mod de franske atomprøvesprængninger. Dels på grund af den fare de miljømæssigt udgør for de mennesker som bor i området, dels fordi de franske prøvesprængninger er en fortsættelse af den atompolitik, som de fleste håbede var vist vintervejen efter den kolde krigs ophør.

Men under overfladen har der i lang tid foregået forhandlinger om hvilken rolle de franske og engelske atomvåben skulle spille i europæisk sammenhæng, og ifølge avisforlydender er man på meget højt plan i Paris, Bonn og London ved at nå til enighed om grundtrækkene i den fremtidige EU sikkerhedspolitik. Og atomvåben bliver en del af fremtidens sikkerhedspolitiske samarbejde i EU, hvis det står til de store lande Frankrig, Tyskland og Storbritannien.

Derfor er det vigtigt at den danske regering klart og tydeligt går imod at WEU/EU på noget tidspunkt udstyres med atomvåben eller fælles hær og forsvar baseret på bl.a. de franske og britiske atomvåben. Nu gælder det om at stå fast for den danske regering. Den danske statsminister har ved flere lejligheder kritiseret og taget afstand fra de franske atomprøvesprængninger. Enhedslisten opfordrer regeringen til utvetydigt at tilkendegive, at Danmark vil nedlægge veto mod ethvert forsøg på - direkte eller indirekte - at udstyre EU/WEU med franske eller britiske atomvåben.

Archiefoto

Et nyt europæisk samarbejde

Europæiske og regionale råd – for en demokratisk samarbejdsstruktur

Nedenstående forslag om europæisk samarbejde i europæiske og regionale råd bygger på 4 hovedprincipper.

For det første at landene er ligeværdige, dvs. at de ved en afstemning tæller lige meget uanset om der bor 5 mill. eller 80 mill. mennesker i det pågældende land. For det andet at intet land kan tvinges til at indføre regler mod sin egen vilje. For det tredje at styrke demokratiet og den folkelige indflydelse på den politiske udvikling. Og for det fjerde at sikre at samarbejdet opbygges på en måde, så vi ikke igen får blok-dannelser i stil med EU og NATO.

Forslagene er især centreret omkring miljø, bæredygtig udvikling, sikkerhed og menneskerettigheder. Der er i høj grad behov for et intensiveret fælles-europæisk samarbejde på disse områder. Hverken EU eller NATO er egnet hertil. Deres udgangspunkt er netop blok-dannelser overleveret fra den kolde krigs tid.

De store miljøforbedringer, som er nødvendige i årene fremover, vil kræve et radikalt brud med EU's helt utilstrækkelige miljøpolitik. EU er ikke gearret til at gøre noget ved de alvorlige miljøproblemer, da EU hviler på princippet om den fri markedsøkonomi. Hvis miljøet skal forbedres, vil det kræve store indgreb i den fri markedsøkonomi.

Også sikkerhedspolitisk er der behov for nytænkning. Vi må bort fra den gammeldags militære tankegang og i højere grad se sikkerhedspolitik som forebyggelse af konflikter.

Enhedslisten – de rød-grønne starter reelt den diskussion af det fremtidige europæiske samarbejde, som burde været taget op af EU-landene. Murens fald var en enestående mulighed for at komme ud over Europas deling og i stedet søge fælles europæiske løsninger.

EU-landene gennemførte imidlertid den centralistiske Maastricht-traktat og cementerede dermed Europas deling. EU bruges til at skubbe den vestlige magtelites indflydelse østover.

Vi ønsker at gå den modsatte vej; bort fra delingen, bort fra magtens centralisering. Vores udgangspunkt er at skabe de bedst mulige betingelser for demokrati, sikkerhed og en bæredygtig udvikling.

De efterfølgende forslag er ideer. Vi indrømmer gerne, at vi ikke har fuldt færdige forslag. Det er en vision om en anden udvikling. Derfor har vi heller ikke lagt os fast på bestemte samarbejdsformer. Men vi ønsker et samarbejde med flere organisationer og organisationsformer, så al magt ikke igen samles i en organisation. De nye organisationer må ikke udvikle sig, som EF gjorde.

Antallet af lande, samarbejdet omfatter, og samarbejdets indhold skal udspringe og være begrænset af, hvilke opgaver der skal løses. Det er den eneste sikkerhed for, at nye samarbejdsorganisationer ikke udvikler sig til et nyt EU.

Det bærende princip er således, at der skal dannes flere samarbejdsråd. I nogle af rådene vil der også blive samarbejdet med lande uden for Europa. Herudover vil landene deltage i forskellige internationale samarbejdsorganer.

Det europæiske samarbejde skal fungere i en demokratisk struktur. Alle involverede parter skal have lige rettigheder. Og samarbejdet skal foregå på flere niveauer. Vi ønsker at styrke den folkelige deltagelse i det politiske arbejde. Derfor forestiller vi os en tredelt struktur, hvor man har et ministerråd, en parlamentarikerforsamling og en NGO-forsamling. Det giver mulighed for direkte at påvirke de beslutninger, som tages i ministerrådet.

Grundlæggende er der to typer problemstillinger – dem, der angår hele Europa, og dem, der angår regioner i Europa. Derfor er der også to typer samarbejdsråd, europæiske og regionale råd.

EUROPÆISKE OG REGIONALE RÅD

Grundlæggende er der to typer problemstillinger – dem, der angår hele Europa, og dem, der angår regioner i Europa. Derfor er der også to typer samarbejdsråd, europæiske og regionale råd.

Menneskerettighederne i Europa skal styrkes ved, at lande, der indgår i samarbejdet, må underskrive en ny menneskerettighedskonvention.

Vi forestiller os følgende råd:

1. Europæisk råd
2. Sikkerhedspolitisk råd
3. Europæisk Miljøråd
4. Europæisk Standardiseringsråd
5. Regionale råd

Det Europæiske Råds primære funktion er at diskutere overordnede politiske problemstillinger, herunder menneskerettigheder. En menneskeretskommission skal være tilknyttet dette råd og overvåge, at menneskerettighedskonventionen efterleves. Europarådet udvidet med de østeuropæiske lande kunne udvikles eller omdannes til at være et sådan råd.

Det sikkerhedspolitiske samarbejde OSCE (det tidligere CSCE) er i dag et europæisk råd, hvor alle lande er repræsenteret med lige rettigheder.

En styrkelse af OSCE på dets oprindelige grundlag med en styrkelse af den konfliktforebyggende side af sikkerhedspolitikken gennem f.eks. økonomisk støtte til de tidligere Østblok-lande vil, kombineret med en nedlæggelse af NATO og WEU, kunne danne et reelt fungerende samarbejdsorgan for fred og sikkerhed i Europa.

At rådet ikke i dag fungerer, skyldes først og fremmest de vestlige regeringer

gers prioritering af militær konfliktløsning i stedet for forebyggelse og fredelig konfliktløsning.

Det er i denne sammenhæng vigtigt, at NATO og WEU nedlægges, da disse ellers vil dominere moderne og skabe en farlig blokpolitik af den gamle skole, som vi så det på CSCE-mødet i december 1994. Den vestlige magtelite er ved at skabe et nyt jerntæppe ned gennem Europa.

Det var tysk pres, som fik EU til hurtigt at anerkende Slovenien og Kroatien uden mindretallene var sikret rettigheder og det tvang Bosnien til også at erklære sig selvstændig. EU's politik blev derfor en hovedårsag til konflikten.

Konflikten i eks-Jugoslavien er næsten et klassisk eksempel på, hvorledes blokdannelser bliver brugt af stormagter. Tyskland har brugt EU til at fremme sine interesser og NATO's bombninger bruges til at berettige NATO's fortsatte eksistens.

I stedet for at magter mere eller mindre åbenlyst plejer sine interesser i en konflikt ved brug af blokdannelser, skal en konflikt løses i et fælles forum, hvor de stridende parter er ligeværdige - i OSCE eller lignende forum.

I et sådan råd skal de ikke-stridende parter arbejde for at mægle bl.a. ved at bruge økonomisk bistand som incitament.

Det Europæiske Miljøråd skal arbejde med forebyggelse og bekæmpelse af miljøforurening og overforbrug af naturens ressourcer, sikre høje fælles standarder, samt føre en generel debat om miljøet i Europa. Samtidig skal miljøkonflikter mellem landene behandles.

Afgørelser træffes som minimumsregler ved enstemmighed. I forbindelse med oprettelsen af miljørådet skal der nedsættes en miljødomstol til at afgøre tvister, hvis domme alle landene har bundet sig til at ville respektere. Eller landene skal acceptere at overlade miljøtvister til en international domstol (f.eks. domstolen i Haag).

Det Europæiske Standardiseringsråd skal arbejde for ens standarder for komponenter i varer, der produceres. Eks. vis ens billedrør i TV. Det vil kunne bevirke en bedre ressourceudnyttelse, og at der fremstilles færre dårlige produkter. Udgangspunktet kan her være

CEN og CENELEC.

Af regionale råd kan der f.eks. dannes et Middelhavs-, Adriaterhavs-Centraleuropa-, Nordsø- og Østersø- og Barents Regionalråd til at genoprette miljøet i disse egne. Nogle af disse eksisterer allerede. Men regionalt samarbejde kan også udspringe af f.eks. fælles kultur eller tage sigte på at fremme regional handelsmæssig eller økonomisk udvikling på et bæredygtigt grundlag. F.eks. eksisterer der et samarbejde mellem de oprindelige folk i de arktiske egne for i fællesskab at styrke deres kultur. Nordisk råd er et andet eksempel.

Enhedslisten er klar over, at disse typer råd langt fra løser alle problemer. Så længe de kapitalistiske magthaverer står så stærkt i Vesteuropa, vil det være dem, der skriver dagsordenen i samarbejdet, hvad enten der er tale om den centralistiske EU-stat eller om rådene.

Schengen-samarbejdet er også et mellemstatsligt samarbejde - styret af EU. En flad struktur sikrer ikke automatisk offentlighed.

Men med et mellemstatsligt - eller mellemregionalt - samarbejde i en flad struktur vil processerne være mere gennemskuelige og mulighederne for demokratisk indflydelse er større.

Det er en forudsætning, at EU rulles tilbage, da det ellers vil dominere rådene på alle niveauer. F.eks. kan man i dag risikere, at det bliver EU, der sætter dagsordenen i Nordisk Råd, da de danske, svenske og finske regeringer skal følge EU's politik i stedet for en selvstændig politik.

Men mulighederne for en sådan mere demokratisk udvikling afhænger af en konkret udbygning og styrkelse af det folkelige samarbejde i Europa for et alternativ til EU.

ØSTEUPROPA OG RUSLAND

At Østeuropa skal have økonomisk hjælp, og at de store økonomiske forskelle mellem Øst- og Vesteuropa skal udjævnes, er en selvfølge.

Men det skal ikke være IMF, der sætter dagsordenen for den økonomiske politik. Udenrigspolitisk baner den valgte chokterapi kun vej for genoplivelse af tidligere tiders økonomiske imperialismen. Indenrigspolitisk fremmer

den - specielt i Rusland - politisk kaos og opløsning.

Enhedslisten foreslår, at Vesten starter med at eftergive Østeuropa og Rusland deres enorme udlandsgæld. Det ville i den øjeblikkelige situation være den mest effektive form for økonomisk hjælp.

Samtidig ønsker vi sat gang i en nedrustning med henblik på at afskaffe NATO og WEU, så Rusland og Østeuropa ikke kommer ind i en ny oprustningsspiral via kold fred og indflydelsessfærer.

Det skal ikke være graden af tilpasning til EU's udvidelsesplaner, der bestemmer, hvilke lande der skal have hjælp. Hjælpen skal gives til de lande og regioner, der politisk og økonomisk set er mest ustabile, og hvor behovet er størst. Det ligger i forlængelse af Enhedslistens politik med at sats på en „blød“ sikkerhedspolitik, der kan skabe social, økonomisk og politisk stabilitet i Østeuropa fremfor en „hård“ sikkerhedspolitik med hovedvægt på det militære. Som udgangspunkt foreslår vi, man bruger fredsdividenden som følge af den kolde krigs ophør til at fremme en social og miljørigtig udvikling i den østlige del af Europa.

Nordisk Råd bør allerede nu videreudvikles med de hidtidige samarbejdsområder uddannelse, kultur, ligestilling, arbejdsmarked, miljø og infrastruktur til også at omfatte sikkerhedspolitik og ulandspolitik. Udgangspunktet skal fortsat være at fremme de nordiske landes fælles kultur og nordisk velfærd på et bæredygtigt grundlag.

De nordiske lande har traditionelt været et foregangsområde på flere af de nævnte områder.

Der er behov for et sikkerhedspolitisk samarbejde i nordisk regi, som tager udgangspunkt i de nordiske landes fælles sikkerhedsmæssige interesser i et Europa, hvor modsætningerne skærpes mellem øst og vest. Norden grænser op til det tidligere Sovjetunionen og har derfor en særlig interesse i at virke for afspænding, nedrustning og atomvåbenfrihed samt styrke samarbejdet med og demokratiet i nabolandene mod øst.

Konvention om menneskerettigheder

Vi ønsker udarbejdet en ny menneskerettigheds-konvention, der styrker de menneskelige rettigheder ved at inddrage såvel individuelle som kollektive rettigheder, politiske, økonomiske og sociale.

Nedenstående er et forslag hertil. Forslaget tager udgangspunkt i et forslag, der oprindeligt er udarbejdet i 1991 af det engelske Labour-parlamentsmedlem Tony Benn.

1. Alle borgere skal have ret til at nyde og fremme universelle demokratiske rettigheder, både individuelle og kollektive, som kan håndhæves og er lovfæstede, overholdes i praksis og respekteres af samfundet. Dette er en forudsætning for selvforvaltning og for at opnå fuld politisk, social og økonomisk frigørelse inden for rammerne af et civiliseret samfund.

2. Alle borgere har følgende politiske rettigheder:

- talefrihed;
- forsamlings- og foreningsfrihed, hvor de kan udtrykke meninger uden statens indblanding;
- til at organisere sig ud fra fælles politiske, sociale og økonomiske mål.
- til at udøve eller ikke udøve enhver religion;
- til at stemme ved alle valg, deltage i alle valg og deres gennemførelse og til at stille op ved alle valg;
- til et privatliv og til beskyttelse af personlige oplysninger og korrespondance mod overvågning eller indblanding;
- til information om offentlige politiske, sociale eller økonomiske spørgsmål.
- til uhindret bevægelsesfrihed og til asyl fra politisk, social eller økonomisk undertrykkelse; og
- til at nægte militærtjeneste af samvittighedsgrunde.

3. Alle borgere har følgende lovfæstede rettigheder:

- til som person ikke at blive udsat for virkkelig arrestation, tilbageholdelse eller chikane;
- til, hvis man er anklaget for en lovovertrædelse, at få en retfærdig og upartisk behandling af sagen af en nævningeforsamling af ligemænd/kvinder, og til lighed for loven og lige adgang til juridisk bistand;
- til at blive betragtet som uskyldig

indtil beviset skyldig, at blive informeret om alle anklager og beviser til støtte herfor og ret til at nægte at udtale sig i retten;

- til ikke at blive udsat for tortur og grusom og nedværdigende behandling, og til ikke at blive idømt dødsstraf;
- til juridisk rådgivning og støtte, gratis om nødvendigt; og
- til lighed for loven og i samfundet, uden at blive diskrimineret og uanset race, køn eller seksuelle præferencer, hudfarve, religion eller politisk overbevisning eller handicap.

4. Alle borgere har følgende sociale rettigheder:

- til gode boligforhold og levevilkår;
- til hvile, rekreation og fritid, til en begrænset arbejdstid og til ferier;
- til adgang til litteratur, musik, kunst og kulturelle aktiviteter;
- til et godt sundhedsvæsen og forebyggende medicin, gratis om nødvendigt;
- til livslang og gratis uddannelse;
- til værdighed og pleje som pensionister;
- til at kvinder kan råde over deres egen krop;
- til gratis og lige adgang til børnepassning;
- til billige, effektive og gode transportmuligheder;
- til et sundt, bæredygtigt, tilgængeligt og tiltrækkende miljø og til rent vand og ren luft;
- til massemedier uden for statslig eller kommerciel kontrol;
- til fuld adgang til personlige oplysninger i alle offentlige registre, kun begrænset af en direkte ordre fra en minister og meddelt det nationale parlament; og
- til fuld adgang til personlige oplysninger i biologiske registre og til at kræve dem tilintetgjort.

5. Alle borgere har følgende økonomiske rettigheder:

- til et meningsfyldt arbejde til en rimelig løn, der sikrer en indkomst, som er tilstrækkelig for at opretholde en god levestandard;
- til at tilhøre en fagforening og til at strejke i forbindelse med en arbejdskonflikt;
- til at deltage i alle beslutninger, som berører arbejdspladsen, også vedrørende sundhed og sikkerhed, og til at alle ansatte holdes informeret, kan vælge deres faglige repræsentanter og give

udtryk for deres mening;

- til fuld og lige adgang til alle statslige eller sociale ydelser i et omfang, der er tilstrækkeligt til at opfylde grundlæggende behov; og
- til ikke at betale skat, der overstiger ens evne til at betale.

6. Nationale mindretals rettigheder (dette afsnit tager udgangspunkt i afsnit 4 i slutdokumentet fra CSCE's Københavnsmøde i 1990 om den menneskelige dimension).

Anerkendelsen af nationale mindretals rettigheder som del af de internationalt anerkendte menneskerettigheder er en væsentlig faktor for fred, retfærdighed, stabilitet og demokrati i de enkelte lande.

Medlemmer af nationale mindretal har følgende særlige rettigheder:

- til at udøve deres menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder uden diskrimination og i fuld lighed for loven.
- til selv at afgøre om han/hun tilhører et nationalt mindretal uden at dette skal være til ugunst for vedkommende.
- til frit at udtrykke, bevare og videreudvikle deres etniske, kulturelle, sproglige og religiøse identitet, bevare og udvikle deres kultur i alle aspekter, uden at de forsøges assimileret mod deres vilje.
- Medlemmer af nationale mindretal kan udøve og nyde deres rettigheder alene eller i fælleskab med andre medlemmer af deres gruppe, uden at dette skal være til ugunst for dem.

MENNESKERETSKOMMISSION

Til at påse overholdelsen af denne konvention oprettes en menneskeretskommission. Kommissionen består af en person fra hver signatarstat.

Kommissionen kan af egen drift eller efter at have modtaget klager for brud på konventionen fra personer, organisationer eller stater undersøge, hvorvidt et land overholder konventionen.

Kommissionen skal udtale sig om alle indbragte klager.

Såfremt kommissionen finder brud på konventionen, kan udtalelsen enten finde udtryk som anbefaling til en indklaget stat, eller som en rapport såfremt overtrædelserne af konventionen er mere systematiske.

Enhver signatarstat har pligt til at overveje og offentliggøre sit svar på kommissionens anbefalinger.

Det mener Enhedslisten om EU's økonomiske politik

Det indre Marked og Maastricht-traktaten lægger snævre rammer for den økonomiske politik, vi kan føre i Danmark. Det betyder bl.a. en stram økonomisk politik, der søger at holde de offentlige udgifter nede. Traktaten prioriterer balancen på statsregnskabet højt, langt højere end at bekæmpe arbejdsløsheden. Det er ikke tilfældigt.

Traktaten skal skabe forudsætningerne for en Økonomisk og Monetær Union (ØMU) senest i 1999. Kravene til medlemsstaternes økonomiske politik er udmøntet i de såkaldte konvergenskrav.

Inflationen skal holdes i ave, statsunderskuddet må højst udgøre 3% af bruttonationalproduktet (BNP) og den samlede statsgæld højst 60% af BNP. Hvis Maastricht-traktatens mål for statsbudgetterne ikke opfyldes, kan ØMU'en ikke virkeliggøres.

Den danske regering forsøger allerede i dag at efterleve konvergenskravene, selv om dansk deltagelse i ØMU-ens 3. fase forudsætter et ja ved en ny folkeafstemning.

En vigtig følge af konvergenskravene er, at lønningerne holdes nede. Direkte, da staten af hensyn til budgettet må føre en hård arbejdsgiverpolitik over for de offentlige ansatte. Indirekte ved, at den høje arbejdsløshed lægger en almindelig dæmper på lønstigningerne. Resultatet er, at samfundsproduktet i stort omfang omfordeles fra lønmodtagere til kapitalejere.

Den anden fase af ØMU'en, som Danmark allerede i dag fuldt ud deltager i, viser hvor det bærer hen.

Som led i denne fase vedtager EU's ministerråd hen-

stillinger om den økonomiske politik, som skal føres i hvert enkelt land. I de seneste henstillinger, som er offentliggjort, kræver Rådet, at der vises løntilbageholdenhed, at lønnen ikke må vokse lige så hurtigt som produktionen, at det i nogle sektorer kan være nødvendigt at sænke reallønnen, og mere af samme skuffe. Hensigten er klar: samfundsproduktet skal omfordeles, så kapitalen får mere og lønmodtagerne mindre.

Den danske regering er i fuld gang med at virkeliggøre henstillingerne fra EU.

Hvis de danske lønmodtagere i 1994 havde kunnet opnå den samme andel af samfundsproduktet som i 1990, ville de således have fået 24 mia. kr. mere, end de faktisk fik. Disse 24 mia. kr. tilfaldt i stedet kapitalejerne.

Det er nødvendigt at være med i EU's økonomiske samarbejde, argumenterer regeringen, fordi det på grund af de frie kapitalbevægelser ikke længere er muligt for et enkelt land at føre en selvstændig økonomisk og valutærisk politik.

Men de frie kapitalbevægelser skyldes ikke blot en generel internationalisering af kapitalen. De er også en følge af EU's indre marked. Og så længe den enkelte EU-medlemsstat har sin egen valuta, er der stadig visse muligheder for at bekæmpe de negative følger af denne politik i det enkelte land.

Gennemføres den Økonomisk-Monetære Union vil det få alvorlige følger, da det enkelte land helt mister muligheden for at føre en økonomisk politik, der er tilpasset landets behov. Svigtende konkurrenceevne vil vise sig direkte ved at virksomheder lukkes, og ar-

bejdsløsheden stiger, da det ikke længere er muligt at ændre valutaens værdi.

Når et land har sin egen valuta, kan valutaen nedskrives for at hjælpe virksomhederne til at klare sig mod hård konkurrence udefra. Især de små lande vil få problemer i ØMU'en, da der givetvis vil blive taget større hensyn til forholdene i de store end i de små lande, når der planlægges opsving eller stramminger.

Konkurrencen i EU's indre marked indebærer, at produktionen bliver stadig mere specialiseret og ensidig. Hvert land indfører en stadig stigende mængde råstoffer, halvfabrikata og færdigvarer. Enkeltkomponenter fremstilles med fordel nogle få steder og transporteres derfra ud over hele Europa.

Transportbehovet stiger voldsomt på miljøets bekostning. Den lokale sammenhæng i produktionen slås i stykker. Folks kompetence og kendskab til produktionsprocessen bliver i mange tilfælde overflødig.

Den fri kapitalbevægelighed, betyder allerede i dag, at så snart en beslutning i Danmark går kapitalejerne imod, f.eks. forbedringer for lønmodtagerne, flygter kapital ud af landet. Reformen til fordel for lønmodtagerne bliver derfor vanskeligere.

Den fri kapitalbevægelighed har også til følge, at statsgælden ikke kan dækkes ind gennem kapitalbeskatning; i stedet må lønmodtagerne holde for.

Den fri kapitalbevægelighed medfører desuden, at kapital i stort omfang anvendes til spekulationer i udlandet. Med konsekvenser i form af høj og svingende rente og tab af arbejdspladser.

Det mener Enhedslisten om arbejdsmarkedet i EU

Enhedslisten er imod, at arbejdsmarkedspolitik - via den sociale dimension i Maastricht-traktaten - er blevet EU-kompetence. Unionslovgivning er ikke midlet til at sikre arbejderens rettigheder i det indre markeds konkurrence-jungle.

I stedet må man, når nationale rettigheder er tilkæmpet, ved eksemplets magt og politisk og fagligt samarbejde søge at sikre europæiske arbejderes rettigheder. Det er den eneste måde, man kan undgå at udkonkurrere hinanden gennem dumping af løn- og arbejdsvilkår.

Den øgede konkurrence i Det indre Marked, herunder deregulering og liberalisering af forskellige sektorer, der hidtil har været under offentlig monopol, vil føre til øget rationalisering. Konsekvenserne er både større arbejdsløshed og forringede arbejdsforhold.

Arbejdskraftens fri bevægelighed medfører, at arbejdere kan søge arbejde i andre medlemsstater, og at virksomheder nemmere kan sende deres ansatte på arbejde i andre EU-lande, hvorved risikoen for social dumping øges.

EU søger som modvægt hertil at skabe ensartede vilkår i hele EU gennem den sociale dimension i form af bl.a. direktiver.

De få direktiver, det hidtil er blevet til, er udvandede kompromisser skabt ud fra den mindste fællesnævners princip. Arbejdsgiverrepræsentanter bakket op af borgerlige ministre har blokeret for enhver form for mere vidtgående regler.

Derfor er stort set alle de nuværende regler uden betydning, især i et land som Danmark.

Et eksempel er direktivet om samarbejdsudvalg i

grænseoverskridende virksomheder. Det gælder kun virksomheder med mindst 1000 ansatte og mindst 150 ansatte i to EU-lande. Repræsentanter for de ansatte har ret til at blive informeret og hørt om virksomhedens situation og fremtidsplaner mindst én gang om året. Men nogen reel indflydelse får de ikke.

Kapitalkræfterne står stærkt, hvilket hidtil har medført, at den såkaldte sociale dialog mellem de europæiske arbejdsgivere (UNICE) og det europæiske LO (EFS) har været resultatløs.

Regler er derfor nødt til at blive gennemført via EU's politiske apparat, hvor kapitalinteresserne også øver stor indflydelse dels gennem borgerlige ministre og deres embedsmænd.

EU-regler vil derfor sjældent være mere vidtgående end de europæiske kapitalister ønsker, og de er fortsat

bedre organiseret og har langt flere penge bag sig end fagbevægelsen.

Direktiverne undergraver de nationale fagbevægelers og deres medlemmers demokratiske indflydelse på løn- og arbejdsvilkår. Ganske vist skal gennemførelsen af direktiver i nationale regler forhandles med arbejdsmarkedets parter og kan også gennemføres i form af aftaler, men rammerne er lagt på forhånd i direktiverne. Og fagbevægelsen kan ikke konflikte sig til bedre regler.

En ændring eller afskaffelse af et direktiv, aftaler eller love, som udspringer af et direktiv, kræver, at der kan skaffes flertal for det i EU - og det vil reelt sige ikke blot i Kommissionen og Ministerrådet, men også blandt de toneangivende kapitalkredse.

På længere sigt risikerer især de nationale fag- og industriforbund at undergra-

ve deres rolle som den organiserede sælger af varen arbejdskraft.

Dels decentraliseres lønforhandlingerne, så de sker mellem den enkelte virksomhed og lokale fagforeninger eller klubber eller den enkelte lønarbejder.

Og dels flyttes en række andre arbejdsmarkedsproblemer som arbejdsmiljø, teknologi og sociale forhold op på EU-niveau, hvor sagen jo i praksis fastsættes ved direktiver.

Dette vil også svække de nationale fagbevægelser, der i de fleste EU-lande i forvejen er i krise på grund af arbejdsløshed, intern strid og medlemsflugt. Fagbevægelsen får svært ved at fastholde sin eksistensberettigelse over for medlemmerne, fordi den tømmes mere og mere for opgaver. Samtidig vil den komme i situationer, hvor den skal acceptere kompromisser indgået som led i

Foto: Carl Petersen

det centraliserede europæiske klassesamarbejde.

Især for dansk fagbevægelse kan situationen blive alvorlig. EU-regulering på arbejdsmarkedet har den afgørende svaghed, at den begrænser fagbevægelsens indflydelse. Det danske fagretlige system er langt fra fuldkommen, men det sikrer fagbevægelsen en betydelig indflydelse på medlemmernes arbejdsvilkår. Arbejdernes beskyttelse ligger i kollektive aftaler og ikke i individuelle, lov-baserede rettigheder. Det danske system af aftaler og overenskomster adskiller sig herved fra EU-systemet, der bygger på central lov- og direktivregulering.

Men hovedtruslen mod fagbevægelsen og det kollektive aftalesystem er i virkeligheden mere grundlæggende end spørgsmålet om direktiverne gennemføres i Danmark ved lov eller aftale. Truslen kommer fra selve EU-reguleringen på arbejdsmarkedet - uanset rettighedernes konkrete indhold. Selvom EU-direktiver forhandles ind i overenskomsterne er der tale om systemfremmed lovgivning. Direktivet skal opfyldes til punkt og prikke og direktivbestemmelserne kan ikke opsiges så længe direktivet gælder; der er reelt ikke noget at forhandle om. Indebærer direktivet ovenikøbet nye og bundne udgifter for

arbejdsgiversiden beskærer EU-reglerne samtidig den økonomiske ramme for forhandlingerne.

I takt med at EU regulerer stadig flere områder på arbejdsmarkedet kan man frygte at reglerne på det danske arbejdsmarked gradvist "europæiseres". Selvom der er tale om minimumsregler, som vi frit kan forbedre.

Arbejdsgiversiden har selvfølgelig ingen interesse i at forbedre EU's ufravigelige mindsterettigheder. Der er jo intet at forhandle om.

På den baggrund er det klart at en udvidelse af EU's direktivregulering på arbejdsmarkedet automatisk vil betyde en indskrænk-

ning af overenskomsterne og den frie forhandlingsret betydning.

Enhedslisten er derfor imod at indskrive et sæt fælles mindste rettigheder ind i traktaten i løbet af regeringskonferencen. Det kan blive udgangspunktet for ny EU-regulering og dermed begyndelsen til enden for frie danske overenskomster. Enhedslisten foreslår at social- og arbejdsmarkedspolitikken fjernes fra EU's kompetence på regeringskonferencen 1996-97 og erstattes af en henvisning i traktaten til ILO's konventioner på området.

(arkivfoto)

Det mener Enhedslisten om EU og demokratiet

Det stærkt føderalt indstillede EU-parlament har længe ført kampagne for mere magt. Men i kommissionen synes der også at være politisk fodslag til både et samarbejds- og konkurrenceforhold ift. EU-parlamentet, så begge parter kan tilkæmpe sig mere magt på bekostring af de nationale parlamenter og regeringer. Der lægges klart op til, at parlamentet vil få mere magt ved regeringskonferencen 1996-97. Der er også tydelige tegn på, at de små EU-lande vil blive nødt til at afgive magt til de store EU-lande i Ministerrådet.

Hver gang man øger EU-parlamentets magt, reducerer man medlemslandenes og deres parlamenters magt. Beslutningsprocessen centraliseres. Afstanden øges mellem almindelige vælgere og beslutningstagere.

Det er en absurditet at forestille sig, at EU-parlamentet med sine 626 medlemmer skal kunne repræsentere de over 350 mio. menneskers interesser, som lever i EU-landene i dag. Den danske befolkning vil blive repræsenteret med 16 medlemmer, som tilsammen skal dække det danske politiske spektrum! Danske parlamentarikere vil drukne i denne forsamling. Partierne er sluttet sammen i ret uhomogene overnationale partigrupperinger, som kalder sig liberale, kristeligt-demokratiske, socialistiske osv, men som vil være domineret af de store landes partier. I hvor høj grad vil der kunne tages hensyn til specielle danske vinkler og pointer?

Der vil ikke blive tale

om, at EU-parlamentsmedlemmerne bliver gjort politisk ansvarlige, men om ansvarsforflygtigelse. Der vil helt naturligt ske en afdemokratisering og afpolitisering af samfundene i EU, som vil øges des flere områder, der overføres som EU-kompetence, og des mere magt, der overføres til EU-institutionerne.

Socialdemokratiet og mange SF'ere hævder, at det kun er ved at få mere EU, at man kan styre EF's indre marked og begrænse dets mange negative konsekvenser for befolkningerne og for miljøet: Mere EU-stat til at regulere og mere magt til EU-parlamentet. Under regeringskonferencen har Socialdemokratiet støttet, at Danmark skal foreslå flertalsafgørelser i Ministerrådet på miljøområdet for at "styrke miljøet". Men tendensen i EU er snarere, at flertalsafgørelser fører til forringelser af danske standarder.

Socialdemokratiet mener, at det vil demokratisere EU at give EU-parlamentet mere af et almindeligt nationalt parlaments beføjelser, og at en stærkere EU-stat er nødvendig for at have et politisk modsvar til den ellers tøjlesløse og uindskrænkede europæiske kapital.

Det lyder måske logisk, men der er intet hold i det. For det første sker der allerede en globalisering af kapitalen, som er blevet kraftigt styrket af GATT(WTO)-aftalen fra 1994. Det indre marked og EU er kun en lille del af dette globale marked, som kapitalen bevæger sig i.

For det andet er EU fra begyndelsen blevet opbyg-

get og indrettet sådan, at den sikrer de bedst mulige betingelser for den europæiske storkapital. Dette er selve grundlaget for EU-staten både i sin nuværende og fremtidige form. Indflydelsen på beslutningerne i EU-institutionerne sikres fortrinsvis ved hjælp af lobbyister, og for at have råd til dem må man have penge.

Det er derfor vanvid at tale om mere magt til EU-parlamentet som en demokratisering af EU, med mindre man tilhører den politiske eller bureaukratiske elite, som kan gøre sig håb om en plads ved forhandlingsbordene eller i korridorerne i Bruxelles.

Hvis befolkningerne skal gøre sig håb om at kunne gøre deres indflydelse gældende, hvad angår deres egne leve- og arbejdsvilkår, drejer det sig om at bevare mest mulig magt i de nationale parlamenter, hvor der stadig er mulighed for demokratisk indflydelse og kontrol. Derfor går Enhedslisten imod mere magt til EU-parlamentet, som man diskuterer i forbindelse med EU-regeringskonferencen 1996-97. Vi ønsker tværtimod at føre magt tilbage til de nationale parlamenter og fastholde vetoet. Miljøgarantien skal traktatfæstes, hvis vi ønsker et bedre miljø. Reelt ønsker vi EU-parlamentet nedlagt.

Ved at uddybe EU-integrationen, overgive mere magt til EU's institutioner eller gå endnu videre og opbygge et egentligt føderalt EU er man i virkeligheden ved at opbygge et helt nyt politisk system i EU-landene, væsentligt forskelligt fra det, vi hidtil har kendt.

Det vil vi især kunne mærke i de nordiske lande, hvor det er lykkedes arbejderbevægelsen og de folkelige organisationer at tilkæmpe sig en ganske stor demokratisk indflydelse sammenlignet med andre EU-lande.

Hvis EU-politikerne får magt, som de har agt, vil de enkelte EU-lande kun bevare kontrol med mere ubetydelige ting. Det danske Folketing vil svinde ind til det, der herhjemme svarer til amts- eller kommunal indflydelse på landets anliggender. Men når det gælder de områder, som er afgørende for almindelige menneskers tilværelse - økonomi, social- og arbejdsmarkedspolitik, miljøpolitik, sikkerheds- og udenrigspolitik mv. - vil befolkningerne, og folkelige bevægelser og organisationer på nationalt plan, knap have nogen indflydelse tilbage.

På grund af de store kulturelle og sproglige forskelle, vil de ikke engang have mulighed for at diskutere disse forhold i fællesskab. Der vil ikke være nogen EU-offentlighed at gøre det i.

Oven i disse problemer fejrer sig så et grundlæggende legitimeringsproblem for EU-staten: at integrationen gennemføres med kun et minimum af demokratisk godkendelse. Deraf naturligvis også den stadigt stigende kritik og utilfredshed i EU-landene med udviklingen, som forløbet af de danske folkeafstemninger og senest det svenske EU-parlamentsvalg var udtryk for. Dertil kommer den folkelige modstand mod sociale nedskæringer som konsekvens af tilpasningen til ØMU'en.

Det mener Enhedslisten om Europa og sikkerheden

På regeringskonferencen 1996-97 står Vestunionen (WEU) og dermed et forpligtende udenrigs- og sikkerhedspolitisk samarbejde højt på dagsordenen. Her foreslås bl.a., at varetøret afskaffes, at man går over til flertalsafgørelser i udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål og at der oprettes et organ, der skal planlægge og stille forslag omkring en fælles udenrigspolitik.

Ganske vist siger man, at EU/WEU primært skal beskæftige sig med humanitære opgaver og fredsbevarende aktioner. Men erfaringerne fra ex-Jugoslavien og Somalia fortæller tydeligt at grænsen mellem "fredsbevarende" og "fredsskabende" militære aktioner bliver stadig mere udvisket.

Enhedslisten ser denne udvikling samt hele den militære op- og omrustning som begyndelsen til et EU-udenrigsministerium med sikkerheds- og forsvarspolitikken under sig. Det handler om at kunne gribe ind og varetage europæiske interesser primært i Øst-europa, Mellemøsten og Afrika og i det hele taget i de gamle europæiske kolonier. Flere EU-lande er således allerede gået sammen og begyndt at opbygge fælles militære enheder, bl.a. er der oprettet det såkaldte Euro-korps.

Det er en tankegang der kører videre i sporet fra de traditionelle dogmatiske opfattelser fra den kolde krigs tid.

Hvis disse gamle

militærstrategier får deres vilje på regeringskonferencen, så vil man om få år gøre WEU til EU's militære arm. Dermed vil EU blive en selvstændig militærmagt - på linie med USA og oven i købet med egne atomvåben. Det er ihvertfald, ifølge presseforlydender, hvad de 3 "store" Tyskland, England og Frankrig i grundtræk er blevet enige om. Og det er baggrunden for at den franske premierminister Alain Juppé i en længere avisartikel kunne skrive, at de franske og britiske atomvåben må blive en del af EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, hvis unionen vil gøre sig forhåbninger om, at blive en reel politisk magtfaktor.

På denne måde vil NATO og WEU supplere hinanden og sætte dagsordenen for den fælleseuropæiske udvikling. Man vil gradvis optage de østeuropæiske lande i EU, så disse lande politisk og militært underordnes den vestlige dagsorden.

Og på denne måde vil NATO og WEU efterhånden udfylde det "sikkerhedspolitiske tomrum" som SNU-rapporten fra foråret '95 taler om.

Ved at udvide de vestlige forsvarsalliancer ind i Øst-europa opnår man primært at forurolige Rusland. Efter det tidligere Sovjetunions og Warszawa-pagtens sammenbrud og opløsning er det uundgåeligt, at Rusland vil se en yderligere vestlig udvidelse af de militære or-

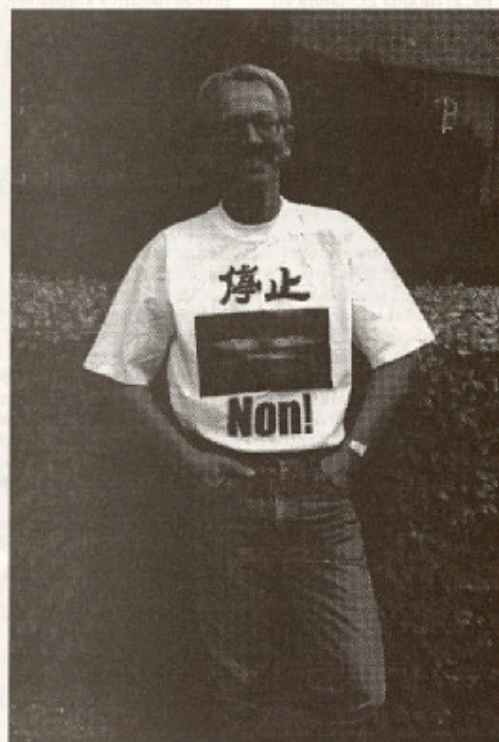
ganisationer ind i Øst-europa som en inddæmning af Rusland.

Hermed åbenbarer man endnu en gang at den vestlige verden og ikke mindst EU ikke har lært meget af den kolde krigs forløb. Enhedslisten mener, at den bedste sikkerhedspolitik består i nedrustning, afspænding og konfliktforebyggelse, samt løsning af de utallige økonomiske og sociale problemer, som er årsagen til langt de fleste militære konflikter rundt om i verden.

Derfor går Enhedslisten

klart og tydeligt imod, at EU/WEU på noget tidspunkt udstyres med atomvåben eller en fælles hær baseret på bl.a. de engelske og franske atomvåben. Det naturligste ville være, at gå bort fra de militære blok-dannelser, dvs. nedlægge NATO og WEU og dermed droppe tankerne om en fælles EU-hær.

I stedet burde alle europæiske lande bidrage aktivt til at gøre OSCE til det konfliktforebyggende samarbejdsråd det egentlig var tænkt som.

Arkiofoto

Det mener Enhedslisten om Østeuropa og Rusland

På CSCE-mødet i Paris 1990 blev den kolde krig officielt erklæret for død. Det brede sikkerhedspolitiske samarbejde mellem landene i CSCE (nu OSCE), der tegnedes sig som en realistisk mulighed, er nu ved at forsvinde til fordel for kold fred.

Planerne om at udvide EU med en række østeuropæiske lande skal ses i en bredere global sammenhæng. Østeuropas optagelse i EU skal bane vej for optagelse i NATO og omvendt i en form for tandemkørsel.

NATO's tro på, at man kan udvide mod Øst og samtidig opbygge et "særligt forhold" til Rusland baseret på tillid, er blevet skudt effektivt i sænk af NATO-fly og krydsermissiler over Bosnien.

De skarpe meningsudvekslinger drejer sig i sidste instans om indflydelsessfærer. Hvor grænsen går mellem Vesten og Rusland.

De tidligere amerikanske sikkerhedspolitiske rådgivere Henry Kissinger og Zbigniew Brzezinski har foreslået, at Vesten skal satse på "geopolitisk pluralitet" og gøre tidligere sovjetrepublikker til områder for vestlig interesserpolitik og til brikker i et forsøg på at inddæmme Rusland.

Kernen i den "geopolitiske pluralitet" er, at Vesten skal søge at skabe flere magtcentre i det tidligere Sovjetunionen som modvægt til Rusland.

Denne tankegang kommer også frem i Ritt Bjerre-

gaards pjeces "Danmark i Forandring" udsendt af Europabevægelsen:

"Hvis vi i Danmark vælger at tage del i de internationale forpligtelser, der påhviler EF, så må vi også være med til at opbygge en eller anden form for væbnet magt, der vil kunne fungere i forhold til de dele af verden, der er EF's interesse-sfære, det vil i første omgang sige Østeuropa, det tidligere Sovjetunionen vest for Ural og Nordafrika og Mellemøsten." (s. 9)

Enhedslisten tager konsekvent afstand fra enhver form for interesserpolitik og forsøgene på at gøre (dele af) Østeuropa til opmarchområde i den kolde freds politik. En sådan politik vil forværre den internationale situation og desuden medvirke til yderligere at undergrave de svage østeuropæiske økonomier, fordi den tvinger disse lande til at opruste.

Der tales nu også åbent om, at en kommende udvidelse kan komme til at rumme elementer af "variabel geometri" med forskellige grader af medlemsskab. Lande som er for "EU-fjerne" økonomisk eller politisk kommer sidst i optagelseskøen. Hermed er der lagt op til et nyt Jalta, en ny deling af Europa.

Det er ikke en økonomisk åbning overfor Østeuropa, som har 1. prioritet. EU ønsker at starte udvidelsen med politikområder, som ikke koster penge for EU - udenrigs- og sikkerhedspolitik, rets- og asylpolitik -

mens de omkostningstunge områder i forbindelse med en udvidelse som f.eks. landbrugs-, industri og regionalpolitik vil komme i en syltekrukke.

Men i det lange løb er det meningen, at alle de nye medlemslande skal forpligte sig på hele Maastricht-traktatens bestemmelser uden forbehold.

EU åbner, til østeuropæernes fortrydelse, ikke op for den store pengepung til omstillingsprocessen i Østeuropa. I EU's hvidbog om betingelserne for disse landes tilknytning til det indre marked lyder budskabet: I skal selv betale gildet.

Det er ved at gå op for landene i Central- og Østeuropa, at EU ikke er den store gavebutik. Tilstrømningen af nye investeringer til disse lande i 1994 var på ca. 5 mia. dollars, hvilket svarer til niveauet for udenlandske investeringer i Phillipinerne. Kun en brøkdel af de omkring 140 mia. dollars, der årligt tilflyder Latinamerika. Og den amerikanske "hjælpepakke" til Mexico i begyndelsen af 1995 var 100 gange større end den lovede amerikanske støtte til Polen.

I forhold til EU-landene er de østeuropæiske lande svage stater, der står i et dybt afhængighedsforhold til EU og de dominerende vestlige økonomiske institutioner, og formen, indholdet og tempoet i de reformer, der skal være østeuropæernes adgangsbillet til EU bestemmes af EU - ikke af østeuropæerne. I praksis er der

tale om, at EU har tiltaget sig det, som en række østeuropæiske forskere kalder for "ekstra-territoriale beføjelser" i forhold til Østeuropa, der kun får lov at køre på 2. klasse i EU.

Derfor er der i Østeuropa en voksende skepsis mod EU. Og "jo mere integration skrider frem, desto mere vil de omfattende (og i dag i stor udstrækning uerkendte krav) til politisk, økonomisk og social omstilling kunne problematisere vestrkursen" hedder det i Rapport afgivet til Rådet for Europæisk Sikkerhed.

Dybest set drejer Regeringskonferencen sig om sikkerhedspolitik.

Der er et akut behov for at diskutere en ny europæisk sikkerhedsarkitektur, der kan få hele Europa til at hænge sammen økonomisk og politisk, som integrerer og ikke udgrænser Rusland og som ikke bliver et "Fort Europa" mod Afrika og den 3. verden.

Det kan ikke ske på grundlag af Maastricht-traktaten, der er udtænkt i en periode med blokpolitik og konfrontationstænkning.

For Maastricht-traktatens fædre var murens fald ikke en enestående lejlighed til at tænke i nye fælleseuropæiske baner, men et signal om at skubbe EU's indflydelse østpå. Maastricht-traktaten er en dinosaur fra den kolde krig.

Derfor vil Enhedslisten rulle den tilbage og arbejde for, at Østeuropa ikke kan blive medlemmer på grundlag af den.

Det mener Enhedslisten om EU og miljøet

Miljøpolitikken - den mindste fællesnævner

Det er en udbredt misforståelse, at det er en fordel for miljøet med Danmark's medlemskab af EU. Argumentet er, at de høje danske miljøstandarder bedst kan overføres til Europa gennem en fælles indsats i EU. Troen på at selve arbejdsformen i EU kan give en lang række miljøforbedringer, går igen lige fra partiet Venstre til SF. Enhedslisten afviser fuldstændig at EU-systemet kan være frontfigur i løsningen af de store miljøproblemer.

Det skyldes for det første, at selve formålet med EU-konstruktionen og Det indre Marked primært er øget samhandel.

For det andet har miljøpolitikken i praksis vist sig at være et udtryk for den mindste fællesnævner, hvor ingen må stille skrappe krav, end hvad der besluttes i EU.

For det tredje er det blevet både sværere og mere langsomt at gennemføre miljøindgreb herhjemme. Åbenlyse miljøproblemer, som tidligere straks ville medføre forbud mod dette eller hint, skal nu afpasses med EU - og aldrig til fordel for miljøet.

For det fjerde skal de fleste miljøindgreb nu godkendes i EU. I praksis tilpasses danske politiske indgreb efter EU's forventede stillingtagen inden de fremsættes som lovforslag - og eksisterende love ændres, fordi de skal tilpasses EU-direktiver.

DET INDRE MARKED

I 1986 sagde et flertal af danskerne ja til Det indre

Marked. Hermed sagde flertallet også ja til varenes frie bevægelighed. Heri ligger, at Danmark ikke må hindre andre EU-landes salg af varer i Danmark. Det betyder f.eks. at en køleskabstype som er godkendt til salg i Spanien, automatisk også må sælges i Danmark - uanset vi måske havde lyst til at stille energikrav til de køleskabe, der sælges, fordi vi vil sænke energiforbruget. Det må vi ikke.

Hvis vi vil have gennemført krav herhjemme om køleskabes og andre varers elforbrug, kan vi kun opnå det ved at EU beslutter det. Da nogle EU-lande (og mange fabrikker af køleskabe) ikke ønsker et sådan krav gennemført, bliver der i praksis kun gennemført krav, som svarer til den løbende tekniske produktudvikling. Hensynet til miljøet spiller en helt underordnet rolle.

Ikke en gang i USA har man så skrappe begrænsninger på de enkelte stater. Californien har f.eks. indført krav til bilers udstødning. Kravene betyder, at bilfirmaerne er nød til at forbedre bilerne, hvis de skal sælges i Californien.

Det er den form for miljøkrav, der virkelig rykker noget og som har en afsmitende effekt på resten af verden. den form for miljøpolitik går Enhedslisten ind for. Lad de enkelte lande konkurrere om, hvem der stiller de skrappeste krav. Der vil altid være en afsmitende effekt fra de mest miljøvenlige lande til de andre.

Imidlertid er der lagt godt og grundigt låg på denne

"kappestrid". I EU skal alle landene være enige, før der kan laves miljøforbedrende tiltag. Det medfører en yderst langsommelig proces, hvor miljøet og sundheden er uundgåelige tabere. Flertalsafgørelser vil ikke løse op for denne situation, eftersom man vil gå efter en acceptabel fællesnævner også for de mest miljømæssigt tilbagesående lande.

Det indre Marked's to grundregler hedder 1) kun produkter som kan klare den frie konkurrence må overleve og 2) alle forsøg på miljøstyring i de enkelte lande er myteri.

Det er det regelsæt som hindrer at nogen lande går foran andre. Hvis Danmark f.eks. forbyder visse kræftfremkaldende stoffer i f.eks. sprøjtemidler, så er fanden løs. Producenten og hans hjemland vil straks hævde, at det er en såkaldt teknisk handelshindring. Altså et ulovligt forsøg på at hindre et andet lands varer i at blive solgt herhjemme. Særligt slemt er det,

hvis der er en dansk producent, som faktisk laver et tilsvarende miljømæssigt bedre produkt. Så opfattes det som en grov krænkelse af frihandlen.

Resultatet er, at næsten enhver udvikling i bedre og sundere produkter går i stå. Kun hvis de kan laves både billigere og miljømæssigt bedre, har de en chance. Indfører et land alligevel visse skrappe miljøkrav som følge af folkeligt pres, så har man EU-domstolen til at sparke landets regering på plads. Til gengæld

EL-ARTIKLER

EU har vedtaget en liberalisering af markeringen af el-artikler. I Danmark har vi opbygget et velfungerende kontrolsystem, DEMKO, som sikrer, at forbrugerne kan stole på sikkerheden i de elapparater, vi bruger i køkkenet, i værkstedet og andre steder. EU-liberaliseringen betyder imidlertid, at et elapparat som er godkendt i Grækenland nu uden videre også skal kunne markedsføres i Danmark - altså uden at DEMKO indblandes.

Der er indført nogle minimumskrav til sikkerheden i sådanne elapparater og private firmaer rundt i Europa kan få licens til at kontrollere, at de er overholdt. Resultatet er, at i stedet for en offentlig styret kontrol af elapparater i Danmark, får vi nu et væld af ukendte godkendelsesmærker, hvor ingen har en jordisk chance for at vide om elapparaterne er sikkerhedsmæssigt i orden.

er Folketingets og demokratiets indflydelse i bedste fald meget begrænset.

MINIMUMS- OG MAXIMUMSDIREKTIVER

I praksis styres EU's miljøpolitik gennem såkaldte minimums- og maksimumsdirektiver.

Minimumsdirektiver er ikke særlig hyppige i EU. Det er dem, der fastlægger de krav, som hvert enkelt land skal opfylde. Det gælder f.eks. på benzinoområdet, hvor EU har fastlagt minimumsafgifter på blyholdig og blyfri benzin.

I 1991 da disse minimumsafgifter blev vedtaget, havde Danmark allerede højere benzinafgifter. Dem kunne vi fortsætte med, fordi det er et minimumsdirektiv. I sagen om det ozon-nedbrydende freon (CFC) er der på papiret tale om et minimums-

direktiv og i Danmark er der indført afgift for at fremme brugen af alternative stoffer. Imidlertid mener kommissionen, at det strider mod Det indre Markeds regler og dette slagsmål pågår pt.

På langt de fleste områder er der tale om **maximumsdirektiver**. Og disse regler er fastlagt ud fra, hvad man i fællesskab har kunnet blive enige om. Samtidig er det et krav, at ingen lande må indføre skrapere regler. Eksemplerne på maximumsdirektiver er mange. Her skal blot nævnes: vi må

PESTICIDER

Dansk landbrug er fyldt med giftstoffer. De senere år har regeringen måttet erkende det problem, som andre længe har været klar over. Giftstofferne siver i voksende mængder ned i grundvandet, der bliver stadig mere farligt at drikke. Som led i et indgreb besluttede Enhedslisten sammen med regeringen og SF i foråret at indføre miljøafgifter på pesticider i landbruget.

Det fremgår imidlertid af regeringens seneste miljøpolitiske redegørelse, at en af de vigtigste opgaver for Danmark bliver at bremse EU's aktuelle planer om at slække på giftkravene i vort drikkevand - det såkaldte drikkevands-direktiv. De senere år har stadig flere lande nemlig fået problemer med at overholde grænseværdierne for pesticider i deres drikkevand og i bedste EU-logik ønsker man derfor at tillade et højere giftindhold i drikkevand - fremfor at stoppe forureningen.

ikke indføre forbud mod pesticider, vi må ikke indføre forbud mod tungmetallet cadmium, vi må ikke forbyde salg af PVC, vi må ikke mærke farlige kemikalier medmindre EU også anser dem for farlige, vi må ikke - -

MILJØGARANTIE

EU-tilhængerne hævder, at selvom handlen er underlagt reglerne i Det indre Marked, så kan vi i afgørende sager bruge den såkaldte miljøgaranti. Den var uden tvivl en vigtig grund til, at et flertal i 1986 sagde ja til Danmark's deltagelse i Det indre Marked.

I praksis har danske regeringer imidlertid ikke turde anvende miljøgarantien af frygt for at afsløre hulheden i den - og dermed risikere øget modstand mod vort medlemskab af EU.

Miljøgarantien blev i 1986 fremstillet som en regel, der sikrer, at intet land blev bremset i sin miljømæssige udvikling. Hi-

storien har imidlertid vist det stik modsatte - bl.a. fordi EU-kommissionen har en helt anden tolkning af den såkaldte miljøgaranti end skiftende danske regeringer.

ET BEDRE MILJØ UDEN EU

Enhedslisten afviger fra alle de øvrige partier i Folketinget ved ikke at have illusioner om, at EU kan blive et redskab i kampen for et bedre miljø. Dertil er selve grundideen om EU som et frihandelsområde og fratagelse af de enkelte landes mulighed for at føre en selvstændig miljøpolitik for stor. Omvendt er Enhedslisten meget positiv overfor, at der løbende laves internationale aftaler om miljøforbedringer, som kan lægge pres på de enkelte landes regeringer. Det ville rent faktisk være muligt at indføre bedre miljøkrav, hvis ikke vi hele tiden skulle være underlagt kravet om frihandel og hvor begreber som "teknisk handels-

ØKOLOGISK LANDBRUG

Dansk landbrug er som bekendt underlagt et hav af forskellige EU-støtteordninger. En række af disse er specielt knyttet til de traditionelle kemiske driftsformer - altså tilskud som nedsætter omkostningerne ved at drive kemisk landbrug.

Disse støtteordninger kan økologiske landmænd ikke få del i, da de netop ikke bruger kemiske stoffer.

Landsforeningen af økologiske jordbrugere har derfor foreslået, at der indføres nationale støtteordninger, som gør konkurrencen mellem de traditionelle landmænd

og de økologiske landmænd mere retfærdig. Regeringen prøver imidlertid at snige sig uden om problemet ved hjælp af misvisende beregninger.

Problemet er nemlig, at Danmark ikke må indføre særlige støtteordninger uden EU's accept og en "favorisering" af bestemte landbrug vil klart blive opfattet som ulovlige støtteordninger til skade for den fri konkurrence. Konkurrence på vilkår som EU bestemmer.

Det danske folkestyre er derfor ude af stand til at udligne en uretfærdighed på grund af EU.

hindring" bliver brugt af EU-systemet til at modarbejde, at enkelte lande bliver for skræppe i deres miljøkrav.

Efter vor indtræden i Folketinget har vi til fulde fået

bekræftet, at EU-systemet alt overvejende er en klods om benet på ikke alene en progressiv dansk miljøpolitik men lige så meget bremsende for en bedre international miljøpolitik.

Foto: Johannes W. Andersen

Ordliste

CEN	Comité Européen Normalisation Det europæiske standardiseringsråd
CENELEC	Comité Européen Normalisation Electrotechnique Det europæiske standardiseringsråd for elektronikvarer, fjernsyn og lign.
CSCE	Conference on Security and Cooperation in Europe - den europæiske sikkerheds- og samarbejdskonference
OSCE	Organization on Security and Cooperation in Europe det nye navn for CSCE. Alle europæiske lande er medlemmer foruden USA og Ca- nada.
Europol	Europæisk politisamarbejde EU-konvention om politisamarbejde. Der op- rettes en selvstændig politistyrke, foreløbig uden magtbeføjelser i de enkelte lande. I modsetning til Schengen-konventionen (se senere) er alle EU-lande med i Europol. I sommeren '95 færdigforhandlede man kon- ventionen og Folketinget skal nu ratificere den - formentlig i efteråret '95.
Nordisk Råd	Nordisk regerings- og parlamentariker sam- arbejde.
Refleksionsgruppen	EU-nedsat gruppe bestående af politikere og embedsmænd fra EU-landene, der skal forbe- rede og komme med forslag op til regerings- konferencen 1996. Dansk medlem er forhen- værende EU-ambassadør Niels Ersbøl.
Regeringskonferencen 1996	I Maastricht-traktaten er aftalt, at man skal holde en konference med henblik på revision af den samlede EU-traktat. Det er forhandlin- gerne om denne revision af EU-traktaten, der kaldes regeringskonferencen 1996.
Rio-konferencen	FN's miljøkonference afholdt i Rio de Janeiro 1992. På konferencen vedtog man en række politisk og moralsk forpligtende internatio- nale miljøregler.
Schengen-konventionen	Aftale om politisamarbejde herunder også fælles asyl- og indrejsereregler for udlændinge. Kun EU-medlemmer kan deltage. 9 lande har foreløbig underskrevet konventionen. Bl.a. Danmark har observatørstatus med henblik på medlemsskab.
SNU	Sikkerheds- og nedrustningspolitisk udvalg. Et regeringsnedsat udvalg der skal fremme den sikkerhedspolitiske debat herhjemme.
WEU	Western European Union Vestunionen, en europæisk militær sam- arbejdsorganisation oprettet i 1952. Den har været inaktiv i årtier, men ønskes nu aktive- ret som EU's militære arm.
ØMU	Økonomisk monetære union EU-samarbejde der skal føre frem til bl.a. fæl- les mønt og fælles centralbank. Et centralt led i unionsopbygningen.

Socialisten

En avis for folk
med hjertet til venstre

- Danmark set nedefra. Politisk journalistik, der når hele landet rundt.
- Fra verdens brændpunkter beretter skribenter, der er engagerede i det, de skriver om.
- Hidsig, men velformuleret debat, der rækker ud over det indspiste venstreflojtskævl.
- Magasinet Ratata går hver uge i dybden med et tema.
- På midtersiderne kan du møde levende mennesker, der tænker, for de handler, og slås for det, de tror på.
- Fagligt aktive, græsrodder, anti-fascister og unionsmodtandere kommer til orde.

Et Europa uden EU

er udgivet af
Enhedslisten – de rød-grønne

3. udgave, december 1996

Forfatter:
Enhedslistens Europaudvalg

Redaktion:
Niels-Henrik Nielsen og
Tom T. Kristensen

Layout:
Kirsten Sjøstrøm og
Thomas Sæhl Sørensen

Tryk:
Avistrykkeriet, Åbyhøj

Enhedslisten – de rød-grønne
Stu-di-stræ-de 24, 1455 Kbh. K
☎ 33 93 33 24

Ja tak!

- Jeg vil gerne have tilsendt materiale fra Enhedslisten
- Jeg vil gerne være medlem af Enhedslisten (300 kr. pr. halvår, 150 kr. for arbejdsløse m.fl.)
- Jeg vil gerne prøve Socialisten Weekend (introduktionstilbud: 2 mdr. for 50 kr.)

Navn

Adresse

Sendes
ufrankeret

Modtageren
betaler
portoen

Enhedslisten – de rød-grønne

Stu-di-stræ-de 24
+++0533+++
1045 København K

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk